

Muistio 28.4.2016

Ympäristöpoliittinen neuvottelukunta, kokous 1/2016

Aika: 26.4.2016 klo 13.00-15:00

Paikka: Kymenlaakson Liitto, Karhulantie 36 B, 48601 Kotka

Läsnä

- Hannu Friman, Kouvolan kaupunki
- Tapio Glumoff, Haminan kaupunki
- Maiju Lanki, Metsähallitus
- Kirsi Juura, Kauppakamari
- Timo Hokkanen, Puolustusvoimat
- Kari Niemi, MTK Kaakkois-Suomi
- Riku Rinnekangas,
Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri
- Hannu Ripatti, MTK
- Jukka Timperi,
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
- Pentti Tiusanen, maakuntahallitus
- Pekka Vainikka, Suomen Metsäkeskus
- Risto Hamari, puheenjohtaja
- Anna-Riikka Karhunen, sihteeri,
Kymenlaakson Liitto
- Frank Hering, asiantuntija,
Kymenlaakson Liitto

Poissa

- Miina Karjalainen, Merikotka
- Anna Kiiski, Merikotka
- Ilpo Kinttula,
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
- Tiina Lecklin, Luontokoulu Haili
- Heli Ojala, Kotkan kaupunki
- Asta Sarkki, MTK Kaakkois-Suomi
- Kirsi Toivonen, Kymenlaakson museo

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Risto Hamari avasi kokouksen klo 13.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat. Puolustusvoimien uusi edustaja on ympäristöasiantuntija Timo Hokkanen ja Metsähallituksen uusi edustaja on suojelubiologi Maiju Lanki. Neuvottelukunnan uusi sihteeri on Kymenlaakson liiton ympäristösuunnittelija Anna-Riikka Karhunen.

3. Kymenlaakson maakuntakaava 2040 (Liite 1)

Suunnittelujohtaja Frank Hering kertoi maakuntahallituksen käynnistämästä kokonaismaakuntakaavan valmistelusta (esitys Liitteessä 1).

Maakuntakaavoja on laadittu vaiheittain vuosina 2008-2014. Nyt voimassa on yhteensä viisi maakuntakaavaa. Maakuntahallitus päätti käynnistää kokonaismaakuntakaavan valmistelun.

Kymenlaakson Liitto

Maakunnan kehityksen kärjessä

Edeltävien vaihemaakuntakaavojen ajantasaiset ratkaisut siirretään kokonaismaakuntakaavaan ja päivitystä vaativat asiakokonaisuudet nostetaan uudelleen käsittelyyn. Tavoitteena on mm. korostaa maakuntakaavan strategisuutta, tarkistaa kaavan ajantasaisuus, huomioida kestävä kehitys näkökulma, lisätä maakuntien välistä yhteistyötä sekä maakuntakaava-aineistojen digitalisointia. Tällä hetkellä on meneillään maakuntakaavan osallistamis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen. OAS asetetaan nähtäville kesän jälkeen. Tämän jälkeen laaditaan maakuntakaavan tavoitteet ja taustaselvitykset. Aikataulutavoitteena on, että maakuntakaava 2040 vahvistetaan maakuntavaltuustossa vuonna 2019. Ympäristöministeriö ei enää vahvista maakuntakaavaa.

Keskusteltiin biotalouden kestävydestä ja luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta. Frank Hering totesi, että maakuntakaavaa varten laaditaan useita taustaselvityksiä, joiden tulosten perusteella yhteen sovitetaan eri toimintoja.

Keskusteltiin myös ELY-keskusten roolista jatkossa, Metsäkeskuksen viranomaisroolista sekä maakuntakaavan vaikuttamiskanavista. Frank Hering totesi, että vaikuttamiskanaviin voi ottaa kantaa osallistamis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana kesän jälkeen.

Todettiin, että ympäristöpoliittiselta neuvottelukunnalta toivotaan esityksiä tarvittavista taustaselvityksistä sekä aktiivista osallistumista maakuntakaavan laadintaan työpajoissa ym.

4. Merialuesuunnittelu (Liite 2)

Suunnittelujohtaja Frank Hering kertoi merialuesuunnittelusta (esitys Liitteessä 2).

Hallitus on 15.4.2016 antanut lakiesityksen, jonka myötä maakuntien liitot laatisivat merialuesuunnitelmat vuoden 2021 alkuun mennessä. Niillä sovitettaisiin yhteen meren monet eri käyttömuodot ja -intressit, kuten kalastus, liikenne, luonnonsuojelu ja energiantuotanto ja lisättäisiin viranomaisten välistä yhteistyötä. Suunnitelmat kattaisivat sekä aluevedet että talousvyöhykkeen. Kymenlaakson Liitto ja Uudenmaan liitto valmistelevat yhteistyössä Suomenlahden merialuesuunnitelman.

Keskusteltiin aiheista, jotka liittyvät merialuesuunnitelmaan, kuten Nordstream 2:sta sekä Viro-Venäjä -yhteistyöstä. Frank Hering kertoi, että ympäristöministeriö koordinoi kansainvälistä yhteistyötä, mutta Uudenmaan ja Kymenlaakson Liitto toteuttanevat yhdessä pienempiä kv-projekteja.

5. Kymenlaakson Ilmasto- ja energiastrategian raportti (Liitteet 3 ja 4)

Ympäristösuunnittelija Anna-Riikka Karhunen esitteli Kymenlaakson Ilmasto- ja energiastrategian raportin (raportti Liitteessä 3, esitys Liitteessä 4). Raportin laatimisessa on hyödynnetty suurimmaksi osaksi ECOREG-seurantajärjestelmän tietoja.

Kymenlaakson kasvihuonekaasupäästöt ja energiankulutus ovat vähentyneet voimakkaasti mm. metsä- ja paperiteollisuuden rakennemuutoksen myötä. Alueen uusiutuvan energian osuus on kasvanut. Hankintojen ympäristönäkökulmaan sekä ympäristökasvatukseen on panostettu. Luonnonsuojelualueiden pinta-ala on kasvanut, ja yhdyskuntien sekä teollisuuden vesistökuormitus laskenut. Kunnat ovat toteuttaneet Ilmasto- ja energiastrategian tavoitteita omissa ohjelmissaan ja ympäristöjärjestelmissään. Kestävä liikunnan osuuden

Kymenlaakson Liitto

Maakunnan kehityksen kärjessä

lisäämisessä ja yhdyskuntarakenteen eheytymisessä ei ole vielä näkyvissä merkittävää myönteistä kehitystä, mutta suunnitelmia tilanteen parantamiseksi on jo tehty. Biotalouskestävyudessa on haasteita.

Todettiin, että Kymenlaakson Ilmasto- ja energiastrategian tavoitteet ovat suurimmaksi osaksi etenemässä hyvään suuntaan.

Keskusteltiin useista strategian aihepiireistä, kuten perinnebiotooppien tilan heikkenemisestä, vanhojen metsien inventoinnista ja osuudesta Kymenlaaksossa (noin 10 % metsien pinta-alasta on yli 100-vuotiaita metsiä), tuulivoiman tutkavaikutuksista, kevyen liikenteen toimintaedellytyksistä ja Aalborgin sitoumuksista. Todettiin, että vanhojen metsien inventointi ei ole nykyisin puitteissa mahdollista ja että vaikka Kotka ainoana Kymenlaakson kuntana on mukana Aalborgin sitoumuksissa, alueen kunnat toteuttavat sitoumusten tavoitteita suurelta osin omassa toiminnassaan mm. ilmasto- ja energiaohjelmien kautta.

Päätettiin, että kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin liittyvän tavoitteen tilannekuvausta muutetaan sekä ”liikennevalon” väriä vaihdetaan punaisesta keltaiseksi. Päätettiin myös lisätä raporttiin maininta Virolahden biokaasulaitoksesta, Miehikkälän ja Virolahden valmisteilla olevista ilmasto- ja energiaohjelmista sekä maininta siitä, että peltoenergian osuus on hiipumassa voimakkaasti.

Päätettiin lähettää raportti edellä mainittujen korjausten jälkeen tiedoksi maakuntahallitukselle.

6. Suomi 100 -tilaisuudet ja Luonnon päivät v. 2017

Anna-Riikka Karhunen kertoi Luonnon päivät -järjestelyistä.

Kymenlaakson liitto vetää Suomi 100 -juhlavuoden valmisteluja. Suomi 100 -ohjelman osallistumisoikeutta sekä rahoitusta tapahtumiin voi hakea rahoitusta Kymenlaakson Liitosta.

Suomi 100 -juhlavuoteen liittyy myös Luonnon päivät, joita järjestetään 4.2., 20.5., 17.6. ja 26.8.2017. Luonnon päiviä vuodelle 2017 ovat suunnittelemassa yhdessä kymmenet eri tahot. Metsähallituksen luontopalvelut koordinoi työtä Suomi 100 -hankkeen rahoituksella. Tavoitteena on mennä luontoon yhdessä.

Kymenlaaksossa Metsähallituksen yhteyshenkilönä on Aarno Tervonen. Luonnon päivien järjestelyihin liittyen tullaan järjestämään työpaja Kouvolassa ennen juhannusta 2016. Kutsu työpajaan lähetetään myös ympäristöpoliittisen neuvottelukunnan jäsenille. Kaikki kiinnostuneet tahot ovat tervetulleita mukaan Luonnon päivien järjestelyihin.

- o Suomi 100 Kymenlaaksossa: <http://www.kymenlaakso.fi/kymenlaakson-liitto/kulttuuri/suomi100-kymenlaaksossa>
- o Luonnon päivät: <http://www.slideshare.net/EveliinaNygren/luonnon-pivt-2017-konseptiesitys/1>

7. Kotkan kansallisen kaupunkipuiston ja Korkeakosken kalaportaiden avajaiset 6.6.2016 (Liite 5)

Risto Hamari kertoi Kotkan kansallisesta kaupunkipuistosta, jonka avajaiset järjestetään Sapokan alueella 6.6.2016, samana päivänä Korkeakosken kalaportaiden avajaisten kanssa (esitys kaupunkipuistosta Liitteessä 5).

Kansallinen kaupunkipuisto on yhdistelmä luontoa, puistoarkkitehtuuria, historiaa ja rakennuskulttuuria. Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kansallinen kaupunkipuisto voidaan perustaa alueelle, jossa on säilynyt luonnon- ja kulttuuriperinnön osalta valtakunnallisesti arvokkaita viheralueiden ja historiallisten ympäristöjen kokonaisuuksia. Kansallisen kaupunkipuiston hyväksyy ympäristöministeriö kunnan hakemuksesta (lähde kotka.fi).

Kotkan kansallisen kaupunkipuiston perusteluina ovat olleet mm. alueen monimuotoinen luonto, historialliset kohteet ja arkkitehtuuri. Kaupunkipuistoa on valmisteltu pitkään, ja siihen liittyvä perustamisselvitys laadittiin vuonna 2013. Kaupunkipuisto on perustettu jo vuonna 2014, mutta se avataan virallisesti vasta nyt, sillä Ympäristöministeriön päätöksestä oli valittu Korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

8. Muut mahdolliset asiat

- Miljoona Linnunpönttöä -talkoot Kouvolassa Manskilla to 28.4.2016 klo 13-16
- Luontomies Urpo Koponen pitää luennon "Mielenkiintoisia pesiä pöntöissä" -luennon Kotkan kirjastolla to 28.4.2016 klo 18
- Kohtuutalous-verkosto perustettu, avajaistilaisuus ti 10.5. klo 18-20 Kotkan kirjastossa

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15 ja kiitti osallistujia aktiivisuudesta.

Muistion vakuudeksi

pj Risto Hamari

sihteeri Anna-Riikka Karhunen

LIITTEET

Liite 1	Kymenlaakson maakuntakaava 2040
Liite 2	Merialuesuunnittelu
Liite 3	Kymenlaakson Ilmasto- ja energiasstrategian raportti 2016
Liite 4	Yhteenveto Kymenlaakson Ilmasto- ja energiasstrategian raportista
Liite 5	Kotkan kansallinen kaupunkipuisto